תשובה

(1)

הה עיין כו' ד' תנדה אות ט' (לקוטי אורה ויהודה) אות יד

~~אומרי התוס' דם דאמורים לתיאבון כיון דאתה מצוה להוציא, אסור להוציאו דרבים,~~
~~מיהו מותרים להכניס, אתר להוציאו דרבים, דליכא מצוה להוציא. ואולם אסור~~
~~לצאת מתוך דרבים (לשם לדם רבים) אמר כיון דליכא מצוה להוציא, אינם מצוה~~
~~להוציאו בלי רבים, דלא קריבי דו' אתי אחרים עמך. ואומרי התוס' דהא דאמר~~
~~(שאמר פלוני, ואתמהאי כ' אמרינן) מוכרחים לזה מהדם בן אחאר דרבים כדי לקרוא~~
~~הרבים, אלא דהדם ישראל מותר הוא ואסור ליתן לו רבים, שאינו חשש לכיון~~
~~נפש הוא ומצוה אלא. ובכ' ובשאם מצוה אתר לתת לו רבים דאורייתא.~~

ואומר הבתיעצר (תלק סוד סה, אות ט') בהקדמת יסודי מלה דרבים, דבדי לצאת
משום פקוח, אבל אסור אם מרבה בשעורים אתר מכבדי הבשר של פקוח,
והוא אסור של ריבוי בשעורים, והרבה פוסקים סל דרבוי בשעורים אסורו מדרבנן
(כ' כן מבבה הטבר דאבל אסור תורה). והשאה ובקבצה חדשו הם, (ואין זה
הלואה נברות), והוא בקבר ריבוי בשעורים, ולכל - אומר אחיעזר - דעובדא
לה בסף בדרבים שיתנו בדוחה, כמשל בדעב אתמר ובשבע מלחמות וכ'
ומלכל את הרבים, ולהבי משום פקוח אסור לצאת רק כל הצורך למי נפש,
ולא אתר, אבל לכל בדוחה הוי מרבה בשעורים ואסור מדרבנן, ודבית דאסורו
מדרבנן, שרי משום מצוה, ועכ' הוסיף בדבריהם פקוח ומצוה.

יש לנו דברי חז"ל הרבה פעמים עובר בלאו אלו תשים ואבד לנגד לגר מבחוץ, נמצא
דאזהרה אלה ברבים דאורייתא, שרי, משום פקון, ומותר הן מצד לא תשים והן מצד
לפני. ובאינו משיאין חוט נפש, דהוי ריבוי בשיעורים, הוי איסור דרבנן ואין מצד
לפני (דמחשיבינן לה אות דקא שרי משום מצוה, דריבוי בשיעורים של איסור
רבים ואיסור לפני, הוי דרבנן, ושרי משום מצוה.

ועוד, בהתיעצר שם דוקא נהי דאיסור רבים של ריבוי בשיעורים, הוי דרבנן,
מה הרי איכא לנגד לגר מבחוץ, דאורייתא, אלא קרא איסור דרבנן מעבר שאינה
הלכה, אבל אין שרי משום מצוה.
ומהשב לנגד שהבאנו בבית מעלה, סברת התוספות, דגם הרמב"ם מודה, בודאי
אם מחשבינן באיסור דרבנן, עובר בלנגד מדאורייתא אלו קרא מעבר שאינה הלכה
אבל גם הרמב"ם מודה, לגבי דבר משום מעבר שאינה הלכה. ואיכא משום לנגד
באיסורים (אונס בעצים), שהרי דין מיוחד בלנגד באיסורים, ואל כן גם הוי
מחשיב באיסור תורה, אבל עובר בלנגד איסור תורה, ואם מחשיבינן באיסור דרבנן
(והרמב"ם מודה) איכא לנגד דרבנן.
ולפי"ז אמר מר בהתיעצר מעבר מעבר שאינה הלכה, והרי הוי ריבוי בשיעורים
מצד הרמב"ם ופקוקא, ואולי גם דבריהם מתיעצר דלעיל, לא קאי אל העובדא
דעובדא, אלא דאמר שם בתוס' דאיסור רבים דרבנן, שרי משום מצוה, ואינו מן הדין והרי
איכא לנגד מהם מצד מעבר שאינה הלכה ודו.